

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 186/05-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júla 2005 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., t. č. vo výkone väzby, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom a uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 1 T 185/02 z 18. septembra 2003 v spojení s postupom a uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 To 499/03 zo 17. decembra 2003 pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júna 2005 doručená sťažnosť J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 185/02 z 18. septembra 2003 v spojení s postupom a uznesením Krajského súdu

v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 To 499/03 zo 17. decembra 2003 pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 26. mája 2003.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný na základe vyšetrovateľom vzneseného obvinenia z 12. marca 2002 a 10. apríla 2002. Nadväzne na to bol rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 28 Tp 44/02 z 15. marca 2002 vzatý do väzby podľa § 68 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. b) a c) Tr. por.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „Okresný prokurátor v Ž. dňa 21. 5. 2002 pod číslom 1 Pv 232/02 podal na sťažovateľa obžalobu na Okresný súd v Žiline pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. Sťažovateľ J. M. podal 26. 5. 2003 podľa § 72 ods. 2 Tr. por. na Okresný súd v Žiline žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, v ktorej žiadal, aby väzba bola nahradená písomným sľubom alebo zárukou podľa § 73 ods. 1 písm. a) a b) Tr. por. Dňa 24. 7. 2003 prebehlo hlavné pojednávanie v trestnej veci sťažovateľa na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 1 T 185/02. Na tomto pojednávaní sa sťažovateľ snažil podaním námietok zaujatosti podľa ustanovení § 30 ods. 1 Tr. por. donútiť senát Okresného súdu v Žiline rozhodujúci v jeho trestnej veci rozhodnúť o predmetnej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, podanej dňa 26. 5. 2003 písomne sťažovateľom.

Dňa 18. 9. 2003 rozhodol senát Okresného súdu v Žiline v trestnej veci sťažovateľa sp. zn. 1 T 185/02 o sťažovateľovej žiadosti o prepustenie z väzby, podanej dňa 26. 5. 2003 tak, že ho podľa § 72 ods. 2 Tr. por. prepúšťa z väzby na slobodu a väzbu nahrádza prijatím písomného sľubu podľa § 73 ods. 1 písm. b) Tr. por. Dňa 17. 12. 2003 rozhodol senát Krajského súdu v Žiline o sťažnosti prokurátora Okresnej prokuratúry v Ž. proti uzneseniu Okresného súdu v Žiline zo dňa 18. 9. 2003, sp. zn. 1 T 185/02, ktorým Okresný súd v Žiline prepustil sťažovateľa z väzby na slobodu podľa § 72 ods. 2 Tr. por. prijatím písomného sľubu sťažovateľa podľa § 73 ods. 1 písm. b) Tr. por., pričom sťažnosť prokurátora podľa § 148 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol ako nedôvodnú uznesením zo dňa 17. 12. 2003, sp. zn. 2 To 499/03. Dňa 17. 12. 2003 bol sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu.

Uznesením zo dňa 9. 6. 2004, sp. zn. 2 To 1976/04 rozhodol senát Krajského súdu v Žiline o odvolaní obžalovaného J. M. proti rozsudku Okresného súdu v Žiline č. k. 1 T 185/02-527 zo dňa 11. 3. 004 tak, že podľa § 258 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušuje a podľa § 260 Tr. por. vec vracia prokurátorovi na došetrenie.

Dňa 21. 3. 2005 podal sťažovateľ predsedovi Okresného súdu v Žiline sťažnosť v zmysle ustanovení zákona č. 80/1992 Zb. o štátnej správe súdov v znení neskorších predpisov, v ktorej namietal prietahy v konaní pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu podanej dňa 26. 5. 2003 v jeho trestnej veci. V tejto sťažnosti poukazoval na nečinnosť súdu pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, prietahy v konaní s tým, že súd porušil jeho základné ľudské práva a slobody garantované mu Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o ochrane ľudských práv.

Okresný súd v Žiline v zastúpení predsedom Okresného súdu Žilina JUDr. P. H. upovedomením zo dňa 19. 4. 2005 sp. zn. Spr. 2019/05 sa vyjadril k sťažovateľovej sťažnosti zo dňa 21. 3. 2005 tak, že zo strany Okresného súdu v Žiline neboli porušené základné predpisy a zákony“.

Sťažovateľ sa ďalej zmieňuje o opakovaných sťažnostiach, ktoré podal predsedovi krajského súdu a v prevažnej miere sa taktiež týkali prietahov v konaní v jeho trestnej veci. Na tieto sťažnosti predseda krajského súdu sťažovateľovi neodpovedal.

Na základe uvedeného sťažovateľ nadobudol presvedčenie, že označené všeobecné súdy v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 26. mája 2003 porušili jeho základné práva, a preto sa obrátil so sťažnosťou na ústavný súd a domáha sa tohto rozhodnutia:

„1. Základné právo sťažovateľa J. M. zakotvené v čl. 17 ods. 1 a ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené konaním, rozhodnutím Okresného súdu v Žiline zo dňa 18. 9. 2003 sp. zn. 1 T 185/02 (uznesenie);

2. Základné právo sťažovateľa J. M. zakotvené v čl. 17 ods. 1 a ods. 2 a čl. 28 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené konaním, rozhodnutím Krajského súdu v Žiline zo dňa 17. 12. 2003 sp. zn. 2 To 499/03 (uznesenie);

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi J. M. právo na primerané finančné zadostučinenie podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v sume 200 000,- Sk slovom dvestotísíc korún slovenských, ktoré sú povinné vyplatiť Okresný a Krajský súd v Žiline v týchto dieloch sťažovateľovi:

Okresný súd v Žiline vyplatí sťažovateľovi J. M. sumu 120 000,- Sk slovom stodvadsaťtisíc korún slovenských a Krajský súd v Žiline vyplatí sťažovateľovi J. M. sumu 80 000,- Sk slovom osemdesiatťtisíc korún slovenských do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

Sťažovateľ požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o jeho sťažnosti pred ústavným súdom poukazujúc na to, že v čase podania sťažnosti sa nachádza vo väzbe a nemá žiaden majetok ani príjem.

II.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Skúmal pritom, či má na jej prerokovanie právomoc, či sťažnosť má náležitosti podľa § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, či nie je neprípustná, podaná niekým zjavne neoprávneným alebo oneskorene, ako aj to, či nie je zjavne neopodstatnená. Jedným z dôvodov na odmietnutie sťažnosti v rámci predbežného prerokovania je podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj jej oneskorené podanie.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súde nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ústavy považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti (napr. I. ÚS 22/02, III. ÚS 310/04).

Okresný súd rozhodol 18. septembra 2003 o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 26. mája 2003 uznesením sp. zn. 1 T 185/02 tak, že ho podľa § 72 ods. 2 Tr. por. prepustil z väzby na slobodu s tým, že zároveň podľa § 73 ods. 1 písm. b) Tr. por. jeho väzbu nahradil prijatím písomného sľubu z 23. mája 2003. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote sťažnosť prokurátor Okresnej prokuratúry v Ž. (ďalej len „okresný prokurátor“), ktorou sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a ponechania sťažovateľa naďalej vo väzbe, odvolávajúc sa na jeho duševný stav (podľa vyšetrenia znalcami). Krajský súd rozhodol o sťažnosti okresného prokurátora uznesením sp. zn. 1 To 499/03 zo 17. decembra 2003, ktorým jeho sťažnosť zamietol.

V zmysle ustanovenia § 140 ods. 1 písm. a) Tr. por. uznesenie je právoplatné a vykonateľné, ak zákon proti nemu nepripúšťa sťažnosť.

V okolnostiach tohto prípadu od 17. decembra 2003, keď krajský súd zamietol sťažnosť okresného prokurátora a uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť, do 16. júna 2005, keď bola sťažnosť sťažovateľa ústavnému súdu odovzdaná na poštovú prepravu, uplynulo dlhšie časové obdobie ako uvedená zákonná dvojmesačná lehota.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júla 2005